

cerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. № 32, poz. 256) do rezerwy Polskiej Marynarki Wojennej, mogą w przeciągu lat trzech od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy zostać przemianowani na oficerów zawodowych na warunkach, które ustali rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 40. Dla oficerów, którzy zostali przyjęci do oficerskiej szkoły Polskiej Marynarki Wojennej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, czas trwania kursów w powyższej szkole ustala się na 2 lata, w tem cenzus pływania—na 6 miesięcy.

Art. 41. Od oficerów korpusu technicznego i rzeczno-brzegowego Polskiej Marynarki Wojennej w stopniach do kapitana włącznie, oraz od oficerów wojsk lądowych w stopniach do porucznika włącznie dla przejścia do korpusu morskiego oficerów Marynarki Wojennej wymagane jest złożenie teoretycznego i praktycznego egzaminu w zakresie programu szkoły oficerskiej Marynarki Wojennej (art. 3) i odbycia pływania na jednostkach morskich w kampanji czynnej w charakterze młodszego oficera w ciągu:

dla oficerów korpusu technicznego—6 miesięcy,
dla oficerów korpusu rzeczno-brzegowego — 9 miesięcy,

dla oficerów korpusu wojsk lądowych—12 miesięcy.

TYTUŁ VI.

Postanowienia końcowe.

Art. 42. Postanowienia ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. № 32 poz. 256) od art. 1 do 4 włącznie, art. 7 i 8, artykuły od 10 do 18 włącznie, artykuły od 21 do 28 włącznie, art. 30, art. 39, art. 42, artykuły od 47 do 71 włącznie, art. 73 i 74, art. 77, artykuły od 81 do 86 włącznie, art. 88, art. 90 i 91, art. 96 oraz artykuły od 100 do 103 włącznie mają zastosowanie i do oficerów Polskiej Marynarki Wojennej.

Art. 43. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 44. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tą chwilą traci moc obowiązującą ustawy, dekrety i przepisy z nią sprzeczne.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Spraw Wojskowych: *Sikorski*

627.

U K Ł A D

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, dotyczący wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, podpisany w Poznaniu dnia 27 stycznia 1923 roku.

(zatwierdzony ustawą z dnia 4 lipca 1923 r.—Dz. U. R. P. № 78, poz. 610).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MY

STANISŁAW WOJCIECHOWSKI

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym siódmym stycznia, tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku w Poznaniu podpisany został między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rzeszy Niemieckiej układ, dotyczący wspólnej administracji wału ochronnego przed zalewami w dolinie Kwidzyńskiej o następującem brzmieniu:

Układ zawarty pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, dotyczący wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej.

Celem zapewnienia jednolitej ochrony wału dla przeciętej przez granicę polsko-niemiecką doliny Kwidzyńskiej, niżej podpisani pełnomocnicy, mianowicie: ze strony polskiej: Komisarz Likwidacyjny Maciej Koczorowski, ze strony niemieckiej: Poseł Dr. Paweł Eckardt w imieniu swych

Abkommen zwischen der Republik Polen und dem Deutschen Reich über eine gemeinschaftliche Deichverwaltung in der Marienwerderer Niederung.

Um einen einheitlichen Deichschutz für das durch die polnisch-deutsche Grenze zerschnittene Gebiet der Marienwerderer Niederung sicherzustellen, haben sich die unterzeichneten polnischen und deutschen Bevollmächtigten, nämlich: von polnischer Seite der Liquidationskommissar

rządów uzgodnili następujące przepisy dla wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej.

Art. 1.

Pomiędzy układającymi się stronami panuje jednomyślność co do tego, by celem ochrony doliny Kwidzyńskiej przed zalewami, urządzenia wału w całości poczynając od „Bingsbergen” aż do jej końca koło Białogóry (Weissenberg) były uważane jako jedność, jako takie traktowane i z tego powodu także wspólnie administrowane. Wały te ciągną się na terenie polskim na długości 13 klm., na terenie niemieckim mniej więcej na długości 32 klm. O ile są dwa wały, wał położony bliżej Wisły ma być uważany jako wał ochronny dla doliny.

Art. 2.

Panuje również jednomyślność co do tego, że z jednej strony wskutek pociągnięcia granicy polsko-niemieckiej i powstałej stąd faktycznej i prawnej sytuacji nie można z jednej strony utrzymać związku wałowego bez zmiany i w dotychczasowym jego składzie i w zakresie interesów, że z drugiej strony osobne związki obu Państw, stosujące się do prawodawstwa każdego poszczególnego Państwa, nie mogłyby sprostać zadaniom, wyrażonym w artykule 1. Dla spełnienia tych zadań ma być ze względu na dalsze istnienie oddzielnych związków wałowych stworzony wspólny organ administracyjny wału doliny Kwidzyńskiej. Organ ten ma się składać z mieszanego wydziału i generalnego inspektora.

Art. 3.

1. Mieszany wydział składa się z trzech przedstawicieli każdego poszczególnego rządu. Wydział mieszany ma następujące zadania:

- a) przedsięwzięcia na wiosnę i w jesieni, a w razie potrzeby także po zalewach letnich, oględzin lokalnych wału;
- b) badania i aprobowania projektów i kosztorysów dla wszelkich prac, które mają być przedsięwzięte przy wale;
- c) stwierdzania kosztów, które stosownie do art. 5, należy wstawiać do rachunku, obowiązującego jednolitą administrację wału i rozliczenie takowych stosownie do katastru dotychczasowego związku wałowego na oba Państwa;
- d) oceniania ewentualnych wniosków interesowanych związków wałowych w sprawie zmian katastru wałowego. Zmiana katastru wałowego może być uskutecznianą jedynie po porozumieniu obu rządów.

Mathias Koczorowski, von deutscher Seite der Gesandte Dr. Paul Eckardt im Namen ihrer Regierungen über nachstehende Bestimmungen für eine gemeinschaftliche Deichverwaltung in der Marienwerderer Niederung geeinigt.

Art. 1.

Zwischen den vertragschliessenden Teilen besteht Einverständnis darüber, dass die zum Schutze der Marienwerderer Niederung gegen Hochwasser bestehende Deichanlage in ihrer Gesamtheit von den Bingsbergen bis zu ihrem Ende bei Weissenberg (Bialo-Góra), die in einer Länge von rund 13 Kilometer auf polnischem Gebiete und in einer Länge von ungefähr 32 Kilometer auf deutschem Gebiete liegt, für das durch sie geschützte, zum Teil in Polen, zum Teil im Deutschen Reich gelegene Gelände in Ansehung des Hochwasserschutzes als eine Einheit zu behandeln und daher einheitlich zu verwalten ist, wobei im Falle des Vorhandenseins zweier Deiche der äussere, der Weichsel zunächst liegende als Hochwasserschutz für die Niederung anzusehen ist.

Art. 2.

Es besteht ferner Einverständnis darüber, dass einerseits ein unverändertes Fortbestehen des bisherigen Deichverbandes in seiner satzungsmässigen Zusammensetzung und Geschäftsumgrenzung infolge der durch die Führung der polnisch-deutschen Grenze geschaffenen tatsächlichen und rechtlichen Lage nicht angängig ist, andererseits gesonderte Verbände beider Länder nach Massgabe der innerstaatlichen Gesetzgebung die den Grundsätzen des Artikel 1 entsprechenden Aufgaben nicht hinreichend erfüllen könnten. Zur Erfüllung dieser Aufgaben soll daher unbeschadet des Fortbestehens der gesonderten Deichverbände eine örtliche Verwaltung des Deiches der Marienwerderer Niederung eingerichtet werden, die aus einem gemischten Ausschuss und einem Generalinspektor besteht.

Art. 3.

1. Der gemischte Ausschuss setzt sich aus je drei Vertretern der beiden Regierungen zusammen. Er hat nachstehende Aufgaben:

- a) im Frühjahr und Herbst und nach Bedarf auch nach Sommerhochwasser Deichschau vorzunehmen;
- b) die Entwürfe und Kostenanschläge für alle am Deich vorzunehmenden Arbeiten zu prüfen und zu genehmigen;
- c) die Kosten, die nach Artikel 5 zu Lasten des einheitlichen Deichschutzes in Rechnung zu setzen sind, festzustellen und nach Massgabe des Deichkatasters des bisherigen Deichverbandes auf die beiden Staaten zu verteilen;
- d) etwaige Anträge der beteiligten Deichverbände auf Änderungen des Deichkatasters zu begutachten. Die Änderung des Deichkatasters selbst darf nur im Einvernehmen der beiden Regierungen erfolgen.

2. Powyższe przepisy nie odnoszą się do urządzeń odwadniających w dolinie Kwidzyńskiej; koszty za takowe ponoszą poszczególne związki wałowe.

3. Mieszanemu Wydziałowi przewodniczy w pierwszym roku aż do 31 marca 1924 r. jeden z przedstawicieli niemieckiego rządu, który zostanie przez rząd ten wskazany. W następnych latach gospodarczych przewodniczy na zmianę przedstawiciel rządu polskiego i niemieckiego. Rok gospodarczy liczy się od 1 kwietnia do 31 marca. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Członkowie pozostający w mniejszości mają prawo w przeciągu tygodnia po rozstrzygnięciu zażądać nowego rozstrzygnięcia. Do rozstrzygnięcia tego należy zaważać przewodniczącego Sądu Rozjemczego ustanowionego na zasadzie umowy zawartej pomiędzy Niemcami, Polską a Gdańskiem dnia 21 kwietnia 1921 roku; przy powzięciu uchwały głos jego jest rozstrzygającym.

Art. 4.

1. Generalnego inspektora mianują w porozumieniu oba interesowane rządy na przeciąg roku gospodarczego na propozycję oddzielnych związków wałowych. Osoba, która ma być proponowaną, zostaje wybraną przez oddzielne związki wałowe przez większość głosów za pośrednictwem delegatów wyborców, z których 5 przypada na związek względnie związki polskie, 14 na związek niemiecki. O ile propozycja zostaje odrzuconą przez jeden z obu rządów, należy zrobić w podobnym postępowaniu nową propozycję. O ile i ta teraz proponowana osobistość nie uzyska zgody obu rządów, rozstrzyga rozjemca, przewidziany w art. 3 ust. 3, która z obu proponowanych osobistości ma być ustanowioną. O ile najpóźniej 3 miesiące przed upłynięciem roku gospodarczego jeden z obu rządów nie zażąda ustanowienia nowego generalnego inspektora, pozostaje ustanowiony generalny inspektor na bieżący rok gospodarczy w urzędzie także na każdorazowy przyszły rok. Interesa generalnego inspektora zostają wykonywane aż do pierwszego wyboru przez przewodniczącego mieszanego Wydziału.

2. Generalny inspektor prowadzi bieżące sprawy mieszanego Wydziału według porządku dziennego, który tenże ustanowi. Generalny inspektor bierze udział w posiedzeniach mieszanego Wydziału z głosem doradczym. Do jego zadań należy badanie należytego wykonania wszelkich zaaprobowanych przez mieszaną Wydział prac przy wałach ochronnych. W razie niebezpieczeństwa jest uprawniony do samodzielnych zarządzeń w sprawie akcji ratunkowej bez względu na to, czy jest potrzeba wykonania prac na niemieckim czy też na polskim terenie. O tem, czy jest niebezpieczeństwo, czy nie, rozstrzyga jedynie generalny inspektor.

3. W razie, gdyby jednolite zabezpieczenie ochrony wału tego wymagało, zobowiązani są członkowie

2. Die vorstehenden Bestimmungen beziehen sich nicht auf die in der Marienwerderer Niederung bestehenden Entwässerungsanlagen; die Kosten hierfür tragen die gesonderten Deichverbände für sich.

3. Dem Vorsitz in dem gemischten Ausschuss führt im ersten Geschäftsjahr bis zum 31 März 1924 einer der Vertreter der Deutschen Regierung, der von dieser zu bezeichnen ist. Für die folgenden Geschäftsjahre wechselt der Vorsitz zwischen einem polnischen und einem deutschen Regierungsvertreter. Das Geschäftsjahr läuft vom 1 April bis 31 März. Bei Stimmgleichheit entscheidet die Stimme des Vorsitzenden. Die bei einer Entscheidung in der Minderheit verbliebenen Mitglieder haben innerhalb von einer Woche nach der Entscheidung das Recht, eine neue Entscheidung zu beantragen. Zu dieser Entscheidung ist der Vorsitzende des Schiedsgerichts hinzuzuziehen, das auf Grund des Abkommens zwischen Polen, Deutschland und Danzig vom 21 April 1921 eingesetzt ist; dessen Stimme gibt bei der Beschlussfassung den Ausschlag.

Art. 4.

1. Der Generalinspektor wird im Einvernehmen der beiden beteiligten Regierungen von diesen auf Vorschlag der gesonderten Deichverbände für ein Geschäftsjahr bestellt. Die in Vorschlag zu bringende Persönlichkeit wird von den gesonderten Deichverbänden mit Stimmenmehrheit durch Wahlmänner gewählt, von denen auf den oder die polnischen Verbände 5, auf den deutschen Verband 14 entfallen. Wird der Vorschlag von einer der beiden Regierungen abgelehnt, so hat in einem gleichen Verfahren ein neuer Vorschlag zu erfolgen. Findet auch die nunmehr vorgeschlagene Persönlichkeit nicht das Einverständnis der beiden Regierungen, so entscheidet der im Artikel 3 Absatz 3 erwähnte Schiedsrichter darüber, welche der beiden in Vorschlag gebrachten Personen zu bestellen ist. Falls nicht spätestens 3 Monate vor Ablauf des Geschäftsjahres eine der beiden Regierungen die Bestellung eines neuen Generalinspektors verlangt, bleibt der für das laufende Geschäftsjahr bestellte Generalinspektor auch für das jeweils folgende Geschäftsjahr in seiner Stellung. Bis zur erstmaligen Bestellung des Generalinspektors werden dessen Geschäfte durch den Vorsitzenden des gemischten Ausschusses versehen.

2. Der Generalinspektor führt die laufenden Geschäfte des gemischten Ausschusses nach Massgabe einer von diesem aufzustellenden Geschäftsordnung. Er nimmt an den Sitzungen des gemischten Ausschusses mit beratender Stimme teil. Ihm liegt die Prüfung der vorschriftsmässigen Ausführung aller von dem gemischten Ausschuss genehmigten Deicharbeiten ob. Im Falle der Gefahr ist er berechtigt, selbständig Anordnungen für die Durchführung des Hilfswerkes zu treffen, gleichgültig ob die Arbeiten im polnischen oder deutschen Gebiet notwendig werden. Darüber, ob der Fall der Gefahr vorliegt, entscheidet der Generalinspektor allein.

3. Falls es der einheitliche Deichschutz erfordert, haben die Genossen der gesonderten Deichver-

oddzielnych związków wałowych do niesienia pomocy także po za granicami swego Państwa, stosownie do ustaw dotychczasowych związków wałowych, stosując się do rozporządzeń generalnego inspektora.

Art. 5.

1. Jako koszta jednolitej ochrony wałów należy uważać:

- a) koszta miejscowej administracji, z wyjątkiem tych, które powstają wskutek mianowania i czynności obustronnych przedstawicieli rządowych, koszta te ponosi każdy z obu rządów dla siebie,
- b) koszta powstałe wskutek przygotowania i wykonania prac, potrzebnych dla jednolitej ochrony wału, włącznie bieżących prac utrzymania.

2. Wszelkie koszta powstałe przez administrację oddzielnych związków wałowych, jak też przez roboty wykonane na wewnątrz tych związków, wyłącznie w ich interesie, ponosi każda ze stron dla siebie.

Art. 6.

1. Strony układ zawierające postarają się o to, aby ustawy oddzielnych związków wałowych i wszelkie obowiązujące dla tychże przepisy zostały zmienione stosownie do warunków zmienionej kompetencji i stosownie do wyżej wymienionych przepisów. Zresztą mają być dla oddzielnych związków wałowych zachowane istniejące prawa i rozporządzenia, o ile na mocy zobopólnego porozumienia nie postanawia się innych zarządzeń.

2. Strony zawierające układ udziela również miejscowej administracji celem umożliwienia spełnienia jej zadań, wszelkich możliwych ułatwień, w szczególności zezwola, o ile to będzie potrzebne dla ochrony wału, na przyciągnięcie sił roboczych i materiału bez wszelkich ograniczeń paszportowych i za uwolnieniem od cła i opłat z obszaru drugiego do obszaru własnego Państwa. O dokonaniem przetransportowaniu materiału z obszaru jednej ze stron należy obowiązkowo zawiadomić władze celne drugiej strony. Członkom mieszanego Wydziału oraz generalnemu inspektorowi należy każdego czasu zezwolić bez ograniczeń paszportowych i za uwolnieniem od cła i opłat na przekraczanie granicy dla spełniania swych zadań. To samo odnosi się do urzędników i upoważnionych oddzielnych związków wałowych, którzy winni się wykazać na zażądanie poświadczeniem swej właściwej władzy.

3. Strony zawierające układ zezwola na bezpłatne wybieranie ziemi i darni, potrzebnych dla prac naprawy wału, z terenów położonych pomiędzy wałem a Wisłą, i wiklin na dotychczasowych warunkach. Zezwola dalej na bezpośrednie komunikowanie się obustronnych władz pomiędzy sobą i z administracją miejscową w sprawach administracji wału. Te same przepisy karne będą zastosowywane wobec osób

bände auch ausserhalb des Gebiets ihres Staates die den Satzungen des bisherigen Deichverbands entsprechende Hilfe nach näherer Anweisung des Generalinspektors zu leisten.

Art. 5.

1. Als Kosten des einheitlichen Deichschutzes gelten:

- a) die Kosten der örtlichen Verwaltung mit Ausnahme derjenigen, die durch die Bestellung und Tätigkeit der beiderseitigen Regierungsvertreter entstehen; diese Kosten tragen beide Regierungen für sich;
- b) die Kosten, die durch die Vorbereitung und Ausführung der für den einheitlichen Deichschutz am Deich vorzunehmenden Arbeiten mit Einschluss der laufenden Unterhaltungsarbeiten entstehen.

2. Alle durch die Verwaltung der gesonderten Deichverbände sowie durch Arbeiten innerhalb dieser Verbände lediglich in deren Interesse entstehenden Kosten trägt jeder Teil für sich.

Art. 6.

1. Die vertragschliessenden Teile werden dafür sorgen, dass die Satzungen der gesonderten Deichverbände und die sonstigen für diese massgebenden Vorschriften den veränderten Zuständigkeitsverhältnissen und den vorstehenden Bestimmungen entsprechend abgeändert werden. Im übrigen sollen die für den bisherigen Deichverband in Geltung gewesenen Gesetze und Verordnungen für die gesonderten Deichverbände aufrecht erhalten bleiben, soweit nicht im beiderseitigen Einvernehmen andere Bestimmungen, getroffen werden.

2. Die vertragschliessenden Teile werden ferner der örtlichen Verwaltung alle zur Erfüllung ihrer Aufgaben notwendigen Erleichterungen gewähren, insbesondere werden sie, falls für den einheitlichen Deichschutz die Heranziehung von Arbeitskräften und Materialien in das eigene Staatsgebiet aus dem Gebiete des anderen Staates erforderlich wird, dies jederzeit ohne Passbeschränkungen und unter Gewähr von Zoll- und Abgabefreiheit zulassen. Von der Überführung von Material aus dem Gebiete des einen Teiles ist den Zollbehörden des anderen Teiles nachträglich Mitteilung zu machen. Den Mitgliedern des gemischten Ausschusses sowie dem Generalinspektor ist ohne Passbeschränkung und unter Gewährung von Zoll- und Abgabefreiheit das Überschreiten der Grenze in Erfüllung ihrer Aufgaben jederzeit zu gestatten. Das Gleiche gilt für die Beamten und Beauftragten der gesonderten Deichverbände, die sich durch eine Bescheinigung ihrer zuständigen Behörde auf Verlangen auszuweisen haben.

3. Für die Deichausbesserungsarbeiten werden die vertragschliessenden Teile aus dem Aussen-deichlande die Entnahme von Erde und Rasen, wofür Entschädigung nicht zu zahlen ist, sowie von Strauchwerk unter den bisherigen Bedingungen gestatten. Sie werden ferner in den Angelegenheiten der Deichverwaltung den unmittelbaren Geschäftsverkehr der beiderseitigen Behörden untereinander

znajdujących się na własnym terenie, a uszkadzających wały na terenie drugiej strony, jakie są zastosowywane we własnym Państwie. Będzie się też przeciwdziałać wszelkim środkom, któreby powodowały udaremnienie celu ochrony wałów. Obie strony będą również czyniły starania, by oddzielne związki wałowe nie wykorzystywały do nich przynależnego lub im wydzierżawionego terenu w sposób szkodliwy dla odpływu wezbranych wód i dla spławu kry. Spowodują pozbawienie, żeby oddzielne związki wałowe ze względu na to, że i one mają znaczny interes w łamaniu lodu na Wiśle, brały udział w kosztach stosownie do dotychczasowych zasad.

Art. 7.

Ważniejsze zmiany przy samym wale Wiślanym służącym jako ochrona przeciwko powodzi oraz przy urządzeniach znajdujących się na nim mogą być na obszarze obu stron układ zawierających przedsięwzięte tylko za obopólnym porozumieniem i po wspólnym zbadaniu poszczególnych planów. Przy przeprowadzeniu będą dawały sobie pomoc obie strony, szczególnie w tym kierunku, aby urzędnicy mierniczy i inni jednej ze stron przy przekraczaniu granicy i celem spełniania swych zadań na obszarze drugiej strony doznawali jaknajdalej idących ułatwień.

Art. 8.

Istniejące urządzenia telefoniczne, służące celom administracji rzecznej, oraz celom utrzymania wału, włącznie bocznych połączeń i biegnących wzdłuż wału ochronnego, należy, o ile znajdują się na terytorjum jednego Państwa, utrzymywać stale w stanie zdolnym do użytku. Każda ze stron będzie zezwalała urzędnikom strony przeciwnej na przekraczanie granicy celem wspólnego badania urządzeń razem ze swymi urzędnikami. Urzędnicy nadzorczy jednej strony niezwłocznie zawiadomią urzędników nadzorczych drugiej strony o ewentualnych brakach stwierdzonych na terytorjum drugiej strony. Obie strony braki takie usuwać będą w jaknajszybszym czasie.

Art. 9.

1) Umowa ta będzie ratyfikowaną i dokumenty ratyfikacyjne mają zostać wymienione przed 1 kwietnia 1923 roku.

2) Umowa staje się prawomocną z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

3) Umowa może być wypowiedzianą przez obie strony z końcem roku gospodarczego z uwzględnieniem 6-cio miesięcznego terminu wypowiedzenia i traci swą ważność z upływem danego roku gospodarczego. Strony zawierające układ, możliwie prędko po wypowiedzeniu, rozpoczną pertraktacje celem innego uregulowania jednolitej ochrony wału.

und mit der örtlichen Verwaltung zulassen. Sie werden gegenüber den in ihrem Gebiete sich aufhaltenden Personen, die im Gebiete des anderen Teiles begangenen Deichbeschädigungen in gleicher Weise ahnden wie die im eigenen Deichgebiet begangenen und sie werden auch sonst allen Massnahmen entgegenzutreten, die zu einer Vereitelung des Zweckes des Deichschutzes führen könnten. Sie werden dafür sorgen, dass die gesonderten Deichverbände das ihnen gehörige oder von ihnen gepachtete Gelände nicht in einer dem Abfluss des Hochwassers und dem Abgang des Eises hinderlichen Weise ausnützen. Weiter werden sie veranlassen, dass die gesonderten Deichverbände mit Rücksicht darauf, dass auch sie an der Durchführung des Eisbrecherdienstes auf der Weichsel ein erhebliches Interesse haben, an den Kosten dafür nach den bisherigen Grundsätzen teilnehmen.

Art. 7.

Die Vornahme von wesentlichen Änderungen an dem Hochwasserschutz dienenden Weichseldeich selbst und den in ihm befindlichen Anlagen soll in dem Gebiete beider vertragschliessenden Teile nur im beiderseitigen Einvernehmen und nach gemeinschaftlicher Prüfung der Einzelpläne erfolgen. Bei der Durchführung werden sich beide Teile insbesondere auch nach der Richtung behilflich sein, dass den Vermessungs- und sonstigen Beamten des einen Teiles bei dem Überschreiten der Grenze und zur Erfüllung ihrer Aufgaben in Gebiete des anderen Teiles die weitestgehenden Erleichterungen gewährt werden.

Art. 8.

Die Länges des Deichs bestehende, den Zwecken der Strombauverwaltung und des Deichschutzes dienende Fernsprechanlage mit Einschluss der Nebenleitungen ist beiderseits, soweit sie sich im eigenen Staatsgebiet befindet, dauernd betriebsfähig zu halten. Jeder Teil wird den Aufsichtsbeamten des anderen Teiles behufs gemeinsamer Prüfung der Anlage mit dem eigenen Beamten das Überschreiten der Grenze gestatten. Die Aufsichtsbeamten des einen Teiles haben etwa auf dem Gebiete des anderen Teiles festgestellte Mängel dessen Aufsichtsbeamten unverzüglich mitzuteilen. Für Abstellung ist beiderseits so schnell wie möglich zu sorgen.

Art. 9.

1. Dieses Abkommen soll ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen bis zum 1 April 1923 ausgetauscht werden.

2. Das Abkommen tritt mit dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

3. Das Abkommen kann von beiden Teilen zum Ablauf eines Geschäftsjahres unter Innehaltung einer sechsmonatlichen Frist gekündigt werden und tritt mit dem Ablauf des betreffenden Geschäftsjahres ausser Kraft. Die vertragschliessenden Teile werden alsbald nach der Kündigung wegen einer anderweitigen Regelung des einheitlichen Deichschutzes in Verhandlungen treten.

Sporządzono w czterech pierwopisach w językach polskim i niemieckim w Poznaniu, dnia 27 stycznia 1923 r.

(—) *Maciej Koczorowski* (—) *Paul Eckardt*

Protokół końcowy do układu zawartego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 27 stycznia 1923 roku w sprawie wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej.

Przy podpisaniu polsko-niemieckiego układu w sprawie wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej obopólni pełnomocnicy stwierdzili jednoznaczność co do tego, że Wydział przewidziany w art. 3 ma zejść się przed wejściem w moc obowiązującą układu celem zapewnienia przeprowadzenia go na czas i celem przedsięwzięcia nieodzownych środków potrzebnych dla ochrony wału.

Poznań, dnia 27 stycznia 1923 r.

(—) *Maciej Koczorowski* (—) *Paul Eckardt*

Zaznajomiwszy się z powyższym układem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny, zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony i przyrzekamy, że będzie ściśle stosowany.

Na dowód czego, wydaliśmy akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 26 października 1923 roku.

Geschehen in vierbacher Ausfertigung in polnischer und deutscher Sprache in Posen, am 27 Januar 1923.

(—) *M. Koczorowski* (—) *Paul Eckardt*

Schlussprotokoll zu dem Abkommen zwischen der Republik Polen und dem Deutschen Reich über eine gemeinschaftliche Deichverwaltung in der Marienwerderer Niederung vom 27 Januar 1923.

Bei Unterzeichnung des polnisch-deutschen Abkommens über eine gemeinschaftliche Deichverwaltung in der Marienwerderer Niederung haben die beiderseitigen Bevollmächtigten das Einverständnis darüber festgestellt, dass der im Artikel 3 vorgesehene Ausschuss bereits vor Inkrafttreten des Abkommens zusammentritt, um dessen rechtzeitige Durchführung sicherzustellen und die für den einheitlichen Deichschutz erforderlichen unaufschiebbaren Massnahmen zu treffen.

Geschehen in Posen, am 27 Januar 1923.

(—) *M. Koczorowski* (—) *Paul Eckardt*

(—) *S. Wojciechowski*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej Prezes Rady Ministrów:

(—) *Witos*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *M. Seyda*

628.

Oświadczenie Rządowe

z dnia 20 czerwca 1924 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, podpisanego w Poznaniu dnia 27 stycznia 1923 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu p. 1 art. 9 układu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, podpisanego w Poznaniu dnia 27 stycznia 1923 roku, została dokonana w Berlinie dnia 20 maja 1924 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego układu.

Minister Spraw Zagranicznych: *Maurycy Zamojski*